Tác Giả: LM. Phanxicô Xaviê Ngô Tôn Hu□n
Thứ Sáu, 11 Tháng 6 Năm 2010 10:11

Th□t v□y, khi ta yêu m□n ai thì t□ nhiên mu□n b□nh v□c và làm t□t cho ng□□i □y. Càng yêu m□n nhi□u thì càng tha thi□t g□n bó h□n trong tâm tình này. Vì v□y, nh□ng di□u tôi mu□n nói sau đây hoàn toàn b□t ngu□n và đ□□c tác đ□ng b□i lòng yêu m□n và bi□t □n Giáo H□i M□, tuy□t đ□i không vì m□t lý do hay đ□ng l□c nào khác.

L□i Tòa So□n: *Theo tác gi□, lo□t bài M□t Thoáng Suy T□ V□ GHCGVN đ□□c vi□t t□ cu□i năm 2004 ch□ đ□ g□i riêng cho m□t s□ ch□c s□c CG □ qu□c n□i. Đ□u năm 2005, khi chia s□ lo□t bài này v□i m□t anh em trong nhóm ch□ tr□□ng DĐGD, linh m□c căn d□n tuy□t đ□i không ph□ bi□n. Và ng□□i anh em chúng tôi đã gi□ đúng l□i cam k□t v□i ngài.*

Nh□ng trong nh□ng ngày đ□u tháng 8, không hi□u t□ đâu và vì sao, m□t ph□n lo□t bài đã đ□□c đ□a lên NET. Sau khi đi□n đàm và trao đ□i th□ t□ v□i linh m□c tác gi□, đ□□c s□ đ□ng ý, chúng tôi chính th□c công b□ đ□ r□ng d□□ng d□ lu□n. Và d□□i đây là bài 1.

Sau lo□t bài này, v□i t□ cách là m□t di□n đàn c□a ng□□i tín h□u giáo dân, chúng tôi s□ chính th□c trình bày quan đi□m c□a mình và cũng □□c mong nh□n đ□□c nh□ng ý ki□n t□ m□i phía.

Tuy s□ng xa quê nhà trên 20 năm và đã ph□c v□ cho Giáo H□i Hoa K□ trong h□n 16 năm qua, tôi v□n luôn c□m th□y g□n bó sâu xa v□i Giáo H□i Vi□t Nam t□i quê h□□ng là ng□□i M□ đã sinh tôi ra trong đ□c tin qua phép R□a và Tin M□ng C□u Đ□ c□a Chúa Kitô. Đây qu□ th□t là m□t món n□ thiêng liêng mà tôi không th□ đ□n đáp cách t□□ng x□ng đ□□c. Tuy nhiên trong kh□ năng và thi□n chí h□n h□p, tôi cũng c□ g□ng tr□ □n Giáo H□i M□ tr□□c h□t b□ng l□i c□u nguy□n thi□t tha cho m□i thành ph□n dân Chúa trong Giáo H□i t□i quê nhà đ□ m□i ng□□i không nh□ng gi□ v□ng đ□c tin mà còn s□ng đ□c tin □y cách kiêu hùng trong m□i hoàn c□nh khó khăn c□a quê h□□ng và Giáo H□i.

Th□t v□y, nghĩ đ□n Giáo H□i M□ t□i quê nhà, tr□□c h□t tôi luôn c□m kích m□nh m□ v□ g□□ng s□ng đ□c tin c□a Hàng Giáo ph□m Vi□t Nam, c□a các b□c cha anh trong hàng giáo sĩ nói riêng và c□a toàn th□ giáo dân Vi□t Nam nói chung.

Giáo H□i Vi□t Nam, t□ thu□ khai sinh cho đ□n nay, đã tr□i qua bi□t bao gian nan th□ thách, đe d□a s□ s□ng còn c□a h□t gi□ng đ□c tin do các th□a sai dũng c□m và nhi□t thành mang đ□n gieo tr□ng và đ□□c l□n lên nh□ máu các Thánh T□ Đ□o ti□n nhân anh dũng đ□ ra đ□ vun tr□ng cho l□n m□nh nh□ ngày nay. Khó khăn, thách đ□ rõ ràng đã không c□n tr□ đ□□c mà ng□□c l□i còn giúp cho Giáo H□i thêm tăng tr□□ng, s□ng m□nh trong đ□c tin và quy□t tâm g□n bó v□i s□ m□ng c□a mình. G□□ng s□ng thánh thi□n và nhi□t thành trong S□ v□ (Ministerium) c□a bi□t bao v□ trong hàng giáo ph□m, giáo sĩ, tu sĩ cũng nh□ g□□ng anh dũng s□ng đ□c tin c□a giáo dân t□ B□c xu□ng mi□n nam đã và đang nh□ nh□ng ti□ng kèn thúc quân hăng hái xông pha vào chi□n tr□n giành th□ng l□i cho Chúa Kitô trên quê h□□ng Vi□t Nam, tr□□c m□i th□ l□c c□a thù đ□ch mu□n ngăn c□n s□ m□nh phúc âm hóa c□a Giáo H□i…

Tuy nhiên, lòng bi□t □n và c□m kích sâu xa đ□i v□i hàng giáo sĩ, tu sĩ và giáo dân Vi□t Nam t□i quê nhà cũng không ngăn c□n tôi mu□n chân thành bày t□ m□t vài quan ng□i v□ hi□n tình Giáo H□i M□ v□i □□c mong góp ph□n nh□ bé c□a mình vào công cu□c xây d□ng và phát tri□n Giáo H□i trên quê h□□ng.

Th□t v□y, khi ta yêu m□n ai thì t□ nhiên mu□n b□nh v□c và làm t□t cho ng□□i □y. Càng yêu m□n nhi□u thì càng tha thi□t g□n bó h□n trong tâm tình này. Vì v□y, nh□ng đi□u tôi mu□n nói sau đây hoàn toàn b□t ngu□n và đ□□c tác đ□ng b□i lòng yêu m□n và bi□t □n Giáo H□i M□, tuy□t đ□i không vì m□t lý do hay đ□ng l□c nào khác.

M□t khác, tôi làm vi□c này cũng vì l□i Chúa sau đây trong Sách Ezekiel:

«Ph□n ng□□i, h□i con ng□□i. Ta đã đ□t ng□□i làm ng□□i canh gác cho nhà Israel. Ng□□i s□ nghe l□i t□ mi□ng Ta phán ra, r□i thay ta báo cho chúng bi□t. N□u ta phán v□i k□ gian ác r□ng «h□i tên gian ác, ch□c ch□n ng□□i ph□i ch□t, mà ng□□i không ch□u nói đ□ c□nh cáo nó t□ b□ con đ□□ng x□u xa, thì chính k□ gian ác □y s□ ph□i ch□t vì t□i c□a nó, nh□ng ta s□ đòi ng□□i đ□n n□ máu nó. Ng□□c l□i, n□u ng□□i đã b□o cho k□ gian ác ph□i t□ b□ con đ□□ng c□a nó mà tr□ l□i, nh□ng nó không tr□ l□i l□i, thì nó s□ ph□i ch□t vì t□i c□a nó; còn ng□□i, ng□□i s□ c□u đ□□c m□ng s□ng mình». (Ez 33: 7-9)

Có Chúa Thánh Linh làm ch□ng cho lòng thành này c□a tôi.

V□y tôi mu□n nói nh□ng gì trong m□i quan tâm c□a tôi v□ Giáo H□i M□?

Tác Giả: LM. Phanxicô Xaviê Ngô Tôn Hu□n
Thứ Sáu, 11 Tháng 6 Năm 2010 10:11

I- Tru□c h□t là v□n đ□ các giáo sĩ, tu sĩ Vi□t Nam ra n□□c ngoài.

T□ m□y năm nay tôi luôn trăn tr□ v□ đi□u này: đó là vi□c các Giám m□c, linh m□c tu sĩ trong n□□c thi nhau ra n□□c ngoài và đ□c bi□t đ□n Hoa k□ đ□ xin tr□ giúp tài chính cho công vi□c tái thi□t, trùng tu và m□c v□ t□i quê nhà. Ph□i nói ngay là Giáo H□i bên nhà r□t c□n nh□ng tr□ giúp này đ□ tái thi□t và phát tri□n sau bao nhiêu năm b□ tàn phá, không đ□□c ai giúp đ□ đ□ xây d□ng l□i nh□ng c□ s□ t□i c□n cho vi□c th□ ph□□ng, giáo d□c và phúc âm hóa. Ph□i t□ □n Chúa vì hoàn c□nh đã thay đ□i cho phép các giáo sĩ có c□ h□i ra n□□c ngoài đ□ h□c h□i và xin tr□ giúp tài chính. Cho nên, nói v□ m□c đích thì vi□c xin tr□ giúp tài chính □ h□i ngo□i là hoàn toàn chính đáng, không có gì ph□i phàn nàn, chê trách vì th□t c□n thi□t cho nhu c□u c□a Giáo H□i M□.

Tuy nhiên, n□u nhìn vào th□c t□ c□a m□c đích này thì th□t qu□ l□i là đi□u đáng quan tâm và ph□i nói lên s□ th□t đ□ cùng suy nghĩ và k□p th□i tìm ph□□ng đ□i phó.

Th□t v□y, làm sao ng□□i ta có th□ c□t nghĩa cách thu□n tình, h□p lý v□ s□ ki□n có nh□ng v□ lãnh đ□o nh□ Đ□c H□ng Y Ph□m Đình T□ng, Đ□c Cha Nguy□n Kh□c Ng□, Đ□c Cha Bùi Tu□n… cho đ□n nay ch□a t□ng đ□t chân đ□n Hoa K□, Canada hay Úc Châu đ□ thăm vi□ng giáo dân Vi□t Nam và nh□n quà, hay tìm s□ giúp đ□ tài chính c□a ai, trong khi h□u h□t các Giám M□c khác k□ c□ Đ□c H□ng Y Ph□m Minh M□n đã đ□n các qu□c gia trên, đ□c bi□t là Hoa K□, ít nh□t m□t l□n và có m□t s□ v□ đã đ□n 4, 5, th□m chí 6, 7 l□n tính đ□n nay! Có ph□i vì nhu c□u «m□c v□» mà các v□ này c□n đ□n thăm giáo dân c□a mình nhi□u l□n nh□ v□y không?

N□u v□y thì ph□i chăng các v□ ch□a t□ng đi thăm ai đã «l□ là nhi□m v□ chăn chiên c□a mình»? Nh□ng th□c ra theo Giáo Lu□t, thì các ngài không có trách nhi□m ph□i m□ nh□ng cu□c «kinh lý m□c v□» nh□ v□y đ□i v□i giáo dân Vi□t Nam □ h□i ngo□i đang thu□c quy□n coi sóc m□c v□ c□a các Giám M□c đ□a ph□□ng. Nh□ng n□u vì «tình nghĩa cha-con» mà ph□i l□n l□i đi thăm đàn chiên h□i ngo□i thì t□i sao có tr□□ng h□p giáo dân l□i t□ ch□i ti□p đón Giám M□c g□c c□a mình khi ngài đ□n thăm h□ l□n th□ 2, th□ 3? Tôi bi□t rõ vi□c này đã x□y ra cho 2 Giám m□c trong m□y năm qua □ M□.

Cũng liên h□ v□ vi□c này, tôi r□t đ□i ng□c nhiên khi th□y m□t v□ Giám m□c đã s□t s□ng đi ra n□□c ngoài nhi□u h□n là chăm lo m□c v□ cho đoàn chiên c□a mình trong Giáo ph□n. B□ng c□ ngài đã h□n m□t l□n v□ng m□t trong Đ□a ph□n su□t Tu□n Thánh khi□n không có ai làm phép D□u Thánh (Chrism) c□n thi□t cho nhu c□u thiêng liêng su□t năm c□a Đ□a ph□n! Và riêng v□ ngài, thì không bi□t bao đi□u ta thán nghe đ□□c □ đây t□ m□y năm nay sau l□n vi□ng thăm th□ nh□t c□a ngài. V□y mà ng□□i ta v□n th□y năm nào ngài cũng qua M□ m□t đôi l□n!

Không bi□t ngài nghĩ sao v□ trách nhi□m coi sóc đoàn chiên đ□□c trao phó cho mình trong Giáo ph□n khi ngài th□□ng xuyên xu□t ngo□i nh□ v□y?

Đ□y là v□ ph□n các Giám m□c. V□ phía các linh m□c và n□ tu thì th□c t□ còn đáng quan ng□i h□n nhi□u. Có nh□ng linh m□c và n□ tu đã sang M□ trên d□□i 10 l□n trong m□y năm qua, mà m□c đích l□n nào cũng ch□ đ□ xin giúp đ□ đ□ v□ xây l□i nhà th□, nhà nguy□n, tr□□ng h□c, nhà x□, tu vi□n, c□ xá, nhà gi□ tr□ v.v… Nh□ng th□c t□ nghe đ□□c t□ bên nhà thì th□t đáng bu□n: ng□□i ta r□ tai nhau câu nói r□t châm bi□m này: «các đ□ng XÂY thì ít mà C□T thì nhi□u»! … nào có cha, sau m□y l□n đi M□ v□, đã mua xe h□i tr□ giá m□y ch□c ngàn đôla.., có cha mua nhà riêng đ□ng tên anh ch□ em, ho□c giúp gia đình m□ ti□m buôn bán! T□ h□n n□a, có Cha đã b□ Giáo x□ tr□n luôn sau m□y l□n sang M□ và ki□m đ□□c khá nhi□u ti□n… nhi□u cha đã đ□p nhà th□ cũ còn t□t đ□ xây nhà th□ m□i v□i m□i thi□t b□ đ□t ti□n mua □ ngoai qu□c, còn sang tr□ng h□n c□ nhi□u nhà th□ bên M□! Nào là trong khi giáo dân nhi□u ng□□i ch□a ki□m đ□ ăn, đ□ m□c thì cha x□ l□i có đ□y đ□ m□i ti□n nghi trong nhà nh□ máy l□nh, t□ l□nh, TV, đi□n tho□i Internet, cell phone, email!! ! Nh□ v□y làm sao rao gi□ng Tin M□ng «phúc cho ai nghèo khó vì N□□c Tr□i là c□a h□»? M□t cha đã nói v□i tôi v□ m□t cha kia nh□ sau: cha này ra Ph□□ng xin gi□y đi M□ thì công an h□i: m□t năm linh m□c xu□t ngo□i 3, 4 l□n, m□i l□n 1, 2 tháng. Nh□ v□y còn th□i gian nào linh m□c lo cho giáo dân? v□y mà ngài v□n t□nh b□ xu□t ngo□i nh□ đi ch□, trong khi nhi□u anh em linh m□c khác mu□n đi mà không có c□ h□i nào. Vi□c này các Đ□c Giám m□c và B□ Trên các Dòng có bi□t không? N□u bi□t thì t□i sao l□i cho phép m□t s□ linh m□c và n□ tu xu□t ngo□i nhi□u l□n nh□ v□y? N□u ch□ cho m□t s□ linh m□c nào «khôn khéo» đi th□□ng xuyên thôi thì công b□ng, bác ái ra sao đ□i v□i các linh m□c khác trong Đ□a ph□n không «bi□t khôn khéo» ton hót v□i B□ trên và chánh quy□n? Tôi r□t thán ph□c khi nghe m□t bà k□ r□ng m□t ngày kia bà g□i đi□n tho□i nói chuy□n v□i m□t Đ□c Cha. Bà khoe v□i ngài là bà v□a giúp m□t s□ ti□n cho m□t linh m□c Long Xuyên đang có m□t □ M□ và cũng g□i bi□u Đ□c Cha chút quà. Khoe xong bà t□□ng Đ□c Cha s□ cám □n và khen ng□i. Nào ng□ th□y ngài im l□ng trong ít phút, t□□ng đ□□ng dây b□ gián đo□n, bà lên tiêng h□i thì Đ□c Cha d□n gi□ng tr□ l□i: t□ nay tôi s□ không cho cha nào đi n□a! Tôi th□t khâm ph□c thái đ□ c□□ng tr□c và tinh th□n khinh chê c□a c□i v□t ch□t c□a v□ Giám M□c này.

Tuy nhiên, nh□ tôi đã nói □ ph□n trên, Giáo H□i bên nhà r□t thi□u th□n v□ m□i m□t, c□n đ□□c tr□ giúp đ□ thi hành s□ v□ c□a mình. Tôi bi□t r□t nhi□u nhà th□ b□ h□ h□i n□ng n□ c□n đ□□c tái thi□t đ□ có n□i th□ ph□□ng x□ng đáng. Tôi th□t đau lòng khi nghĩ đ□n hàng ngàn tr□ em, đ□c bi□t nh□ng tr□ m□ côi và khuy□t t□t, n□n nhân xã h□i và b□ xã h□i b□ r□i, ch□ còn s□ng nh□ tình th□□ng c□a các c□ quan t□ thi□n tôn giáo hay t□ nhân. Tôi thông c□m sâu xa v□i các nhà Dòng, Tu H□i, Ch□ng vi□n không đ□ ph□□ng ti□n đ□ nuôi nh□ng thanh thi□u n□ «tu chui» không có ti□n đ□ đóng góp và công khai s□ng □n g□i. Trong nh□ng hoàn c□nh này thì s□ tr□ giúp tài chánh t□ bên ngoài th□t là c□n thi□t và phù h□p v□i đ□c bác ái Công giáo. Tuy nhiên, n□u nh□ng đ□ng ti□n quyên đ□□c □ ngo□i qu□c đem v□ không đ□□c dùng đúng vào nh□ng m□c tiêu chính đáng □y thì đó m□i là v□n đ□ c□n đ□□c các B□ trên liên h□, c□ th□ là các Đ□c Giám M□c, B□ Trên các Dòng và Tu H□i đã ký gi□y cho phép các linh m□c, n□ tu thu□c quy□n xu□t ngo□i, ph□i l□u tâm xem xét và đi□u ch□nh c□p th□i đ□ l□y l□i ni□m tin c□a nh□ng ng□□i h□o tâm mu□n giúp đ□.

Nh□ng các Giám M□c cũng ph□i làm g□□ng cho linh m□c, tu sĩ b□ng cách gi□i h□n l□i nh□ng cu□c M□ du, dù v□i m□c đích k□ ni□m th□ phong hay xin ti□n v□ xây nhà h□u đ□□ng, phúc âm hóa… N□u H□ng Y, Giám M□c còn xu□t ngo□i nh□ đi ch□, còn v□ng Giáo Ph□n m□t vài tháng m□i l□n đi, thì nói làm sao đ□□c các linh m□c và tu sĩ thu□c quy□n? Các H□ng Y, Giám M□c M□ cũng không h□ «kinh l□□c» ngay trong Giáo Ph□n c□a mình k□ nh□ v□y!

Nói đ□n nh□ng tr□ giúp c□a giáo dân h□i ngo□i, cách riêng □ M□, thì tôi c□n nói rõ th□c tr□ng sau đây: trong nh□ng năm đ□u khi m□i có ít Giám m□c, Linh m□c, n□ tu đ□□c ra n□□c ngoài, thì nh□ng v□ đ□u tiên đ□n Hoa K□ đ□u đ□□c ti□p đón n□ng h□u, r□t n□ng h□u. Nh□ng càng v□ sau, khi các v□ ngày m□t sang đông và sang th□□ng xuyên nh□ trong m□y năm qua thì qu□ th□t là m□t «v□n đ□, m□t gánh n□ng, m□t kh□ tâm, m□t tai ti□ng» cho các giáo x□ có giáo dân Vi□t Nam m□i cu□i tu□n ph□i đón ti□p t□ 2 đ□n 5 v□ khách t□ Vi□t Nam đ□n v□i cùng m□c đích: xin tr□ giúp ti□n! Giáo dân Vi□t Nam □ M□ r□t h□o tâm nh□ng không ph□i ai cũng d□ dã, sung túc, may m□n nh□ nhau. Có nhi□u gia đình r□t khó khăn trong cu□c s□ng. Nghe các Cha, các S□ t□ c□nh khó nghèo thi□u th□n □ quê nhà thì ai cũng đ□ng lòng mu□n giúp đ□ nh□ng kh□ năng nhi□u ng□□i ch□ có gi□i h□n. Tôi không làm vi□c cho giáo dân Vi□t Nam, nh□ng ngày Chúa nh□t th□□ng g□p nh□ng giáo dân Vi□t Nam đ□n x□ tôi d□ l□ v□i giáo dân M□. Khi h□i chuy□n thì có ng□□i đã thành th□t nói: con ng□i đi l□ Vi□t Nam □ giáo x□ con vì không có ti□n đ□ giúp các cha các s□ t□ Vi□t Nam qua th□□ng đ□n xin m□i Chúa nh□t! Đi□u này ch□c h□n quí cha, quí s□ t□ng đ□n M□ đã nghe, đã bi□t. Chính vì tình tr□ng có quá nhi□u cha, s□ đ□n xin tr□ giúp, và đ□n nhi□u l□n mà các C□ng đoàn và Giáo x□ Vi□t Nam □ California và □ Houston t□ m□y năm nay đã không còn cho các Cha các S□ đ□n công khai xin và quyên ti□n đ□t 2 (second collection) sau Thánh l□ nh□ tr□□c n□a. □ Cali, đa s□ giáo x□ có dân Vi□t Nam đ□u n□m trong các Giáo x□ M□ nên các Cha s□ M□ đã c□m không cho các Cha Qu□n Nhi□m (Phó x□) Vi□t Nam đ□ các Cha khách Vi□t Nam gi□ng và xin ti□n trong nhà th□ n□a vì s□ □nh h□□ng đ□n ti□n collections c□a giáo x□ ngày Chúa Nh□t.

Vì th□, các cha Vi□t Nam đ□n ch□ đ□□c đ□ng t□, (có nhi□u khi không đ□□c) ch□ không còn đ□□c gi□ng đ□ kêu g□i gì n□a. Sau Thánh l□ các cha hay s□ ra ngoài nhà th□ chào giáo dân và «kín đáo» nh□n ti□n □ng h□ c□a ai có lòng. Tình tr□ng này không đ□p m□t chút nào, nh□t là đ□i v□i các Giám m□c vì thi□u s□ t□ nh□ và kính tr□ng theo văn hóa Vi□t Nam. (M□t l□n □ Houston, GM kia đ□n gi□ng và sau l□ ngài ra ngoài nhà th□ chào h□i và đ□ nh□n quà c□a giáo dân. Nh□ng ngài đ□ng m□t lúc r□i đi vào vì c□m th□y không vui khi đ□ng nh□ v□y, khác gì ng□□i hành kh□t!). Đó là th□c tr□ng hi□n nay □ các c□ng đoàn, giáo x□ Vi□t Nam □ M□ n□i có nhi□u giám m□c, linh m□c, n□ tu t□ Vi□t Nam sang thăm vi□ng cu□i tu□n. Có ng□□i công khai lên ti□ng ta thán: t□i sao Đ□c cha, cha, s□ đó đ□n «thăm» giáo x□ c□a mình nhi□u l□n nh□ v□y? T□i sao các cha, s□ khác không đ□□c đi mà ch□ th□y các Cha, S□ này thôi? Bên này, giáo dân cũng ph□i đóng góp cho các Đ□a ph□n M□ và đóng góp xây d□ng giáo x□ riêng ch□a đ□, l□y đâu mà giúp mãi các Đ□c Cha, các Cha, S□ th□□ng xuyên đ□n xin ti□n nh□ v□y! Th□t qu□ là m□t gánh n□ng và kh□ tâm cho h□ t□ m□y năm nay!

M□t khác, b□n ch□ng phá Giáo H□i Công Giáo thì t□ lâu đã nói: Công Giáo là tay sai cho m□i ch□ đ□ nên các giáo sĩ, tu sĩ Công giáo m□i đ□□c □u đãi nh□ v□y, vì tu sĩ c□a các tôn giáo khác có đ□□c xu□t ngo□i nhi□u nh□ v□y đâu?

Tr□□c năm 1975, mãnh l□c v□t ch□t đã làm suy thoái nhi□u ng□□i trong Giáo H□i Mi□n Nam. Nay đ□ng đôla M□ l□i đang mê ho□c nhi□u linh m□c, tu sĩ bên nhà khi□n h□ thi nhau ra n□□c ngoài đ□ ki□m đôla d□□i danh nghĩa «xây c□t, trùng tu, b□o tr□, v.v». Tình tr□ng này đang là g□□ng x□u trong d□ lu□n Công giáo h□i ngo□i và là m□m m□ng chia r□, ghen t□ trong hàng ngũ linh m□c, tu sĩ qu□c n□i. Lý do là có ng□□i đ□□c đi nhi□u l□n, ki□m đ□□c nhi□u ti□n v□ phung phí ng□o ngh□ tr□□c anh em không may m□n ch□u thi□t □ nhà, và nh□t là s□ c□□i nh□o c□a nh□ng giáo dân còn r□t thi□u th□n trong x□ ph□i nghe cha gi□ng Phúc Âm nghèo khó c□a Chúa Giêsu trong khi đ□i s□ng c□a Cha là m□t ph□n ch□ng quá hùng h□n, nh□ng v□n nh□m m□t làm thinh đ□ h□□ng th□! Nh□ v□y làm sao phúc âm hóa h□u hi□u cho ng□□i khác đ□□c?

Giáo H□i ph□i th□c s□ nghèo, giáo sĩ, tu sĩ ph□i th□c s□ «thoát t□c», th□c s□ nêu g□□ng thanh b□n, liêm khi□t, trong s□ch thì m□i làm nhân ch□ng cho Chúa Kitô đ□□c. Ng□□c l□i s□ ch□ là nh□ng ph□n ch□ng hùng h□n nh□t và nh□ng l□i gi□ng d□y c□a mình s□ ch□ làm trò c□□i cho ng□□i nghe, ch□ không thuy□t ph□c đ□□c ai. Tôi thành tâm nghĩ và tin nh□ v□y khi đang s□ng và ph□c v□ dân Chúa trong hoàn c□nh xã h□i M□ hi□n nay.

V□n bi□t «có th□c m□i v□c đ□□c đ□o» có ti□n m□i làm đ□□c nhi□u vi□c c□n thi□t, h□u ích trong xã h□i cũng nh□ Giáo H□i, nh□ng Giáo H□i t□ b□n ch□t ph□i khó nghèo, gi□ng nh□ Đ□c Kitô, Đ□ng sinh ra và ch□t đi trong s□ nghèo nàn cùng c□c c□a thân ph□n con ng□□i. Đ□ng ngh□ tôi lý t□□ng không th□c t□ và ch□ trích thi□u thông c□m. Tôi ch□ mu□n nói lên m□t băn khoăn, trình bày m□t th□c tr□ng r□t m□a mai: đó là trong khi giáo dân, nhi□u ng□□i còn thi□u th□n ngay c□ nh□ng nhu c□u t□i thi□t đ□ s□ng t□□ng x□ng v□i nhân ph□m, trong khi đ□i đa s□ ng□□i dân còn nghèo đói, mà ... m□t s□ linh m□c Công giáo ung dung h□□ng th□ nh□ng ti□n nghi c□a m□t n□p s□ng sang gi□u, thì thuy□t ph□c đ□□c ai tin vào cái bánh v□ «công b□ng, bác ái, xóa đói gi□m nghèo»?

Và nh□t là làm ch□ng th□ nào đ□□c cho tinh th□n khó nghèo c□a Phúc Âm?

II- Vi□c đào t□o tân linh m□c □ các ch□ng vi□n:

Tác Giả: LM. Phanxicô Xaviê Ngô Tôn Hu□n
Thứ Sáu, 11 Tháng 6 Năm 2010 10:11

Đào t□o linh m□c là m□t trách nhi□m vô cùng quan tr□ng c□a Giáo H□i nh□m tuy□n ch□n và đào luy□n nh□ng tông đ□ m□i cho Chúa Giêsu đ□ ti□p t□c tham gia thi hành S□ V□ C□u chu□c c□a Ng□□i. Giáo H□i và Dân Chúa r□t c□n nh□ng linh m□c thánh thi□n, nhi□t thành, có ki□n th□c c□n thi□t và v□ng ch□c đ□ thi hành nhi□m v□ ngôn s□, t□ t□ và v□□ng đ□ trong hoàn c□nh Giáo H□i và Th□ gi□i ngày nay.

Đ□ đáp □ng nhu c□u t□i quan tr□ng này, ch□c ch□n các v□ có trách nhi□m thu□c các Giáo ph□n bên nhà đã ý th□c rõ và đ□y đ□ tr□ng trách c□a mình và dành cho công tác này m□t □u tiên và quan tâm đúng m□c..

Trong hoàn c□nh khó khăn cho đ□n nay c□a Giáo H□i t□i quê nhà, chúng ta v□n m□ng vui và t□ □n Chúa v□ s□ Quan phòng dành cho Giáo H□i trong lãnh v□c này đ□ các ch□ng vi□n v□n đ□□c ho□t đ□ng dù ch□ đ□□c thu nh□n ch□ng sinh m□c gi□i h□n. Chúng ta t□ □n Chúa đ□c bi□t h□n n□a v□ s□ □n g□i phong phú hi□n nay c□a các Giáo ph□n. Tuy nhiên, n□u vui m□ng v□ m□c □n g□i không thi□u, thì ng□□i ta cũng ph□i dè d□t nêu th□c m□c này: s□ th□c có □n g□i làm linh m□c và t□n hi□n tu trì (vocations for priesthood and religious life) nhi□u nh□ v□y m□t cách chính đáng trong gi□i thanh niên thanh n□ □ Vi□t Nam lâu nay không? S□ dĩ tôi nêu câu h□i này vì trong m□t d□p nói chuy□n v□i m□t Đ□c Cha qua thăm Houston, ngài có nói v□i chúng tôi th□ này: «bây gi□ □ Vi□t Nam, không có ngh□ nào s□□ng b□ng ngh□ "làm linh m□c", h□c m□y năm ra là đ□□c m□i □u tiên, □u đãi v□n dành cho các cha t□ tr□□c đ□n nay» (!!!). Ngài cũng nói thêm là «th□i tôi đi tu thì có l□p m□i vào đ□□c đ□n 40, 50 anh, nh□ng khi làm linh m□c thì ch□ đ□□c 5, 6 ng□□i! Bây gi□ vào bao nhiêu thì h□u nh□ ra b□y nhiêu, có khó khăn nh□ tr□□c đâu?» T□i sao v□y? Có th□ vì nh□ng khó khăn do ..., nh□ng th□t s□ câu h□i này ch□ có các v□ đang có trách nhi□m đào t□o □ các Ch□ng vi□n m□i có câu tr□ l□i chính xác mà thôi. Riêng tôi, tôi ch□ mu□n góp ý v□ vi□c này d□a vào kinh nghi□m có đ□□c □ bên M□: □ các ch□ng vi□n M□ vi□c đào luy□n tu đ□c (spiritual formation) không đ□□c chú tr□ng nhi□u nh□ đào luy□n ki□n th□c h□c v□n (academic formation).

H□ th□ng ti□u ch□ng vi□n đã b□ bãi b□ t□ lâu □ h□u h□t các đ□a ph□n. Ch□ còn đ□i ch□ng vi□n (Major Seminary) thâu nh□n nh□ng thanh niên h□c xong trung h□c đ□ hu□n luy□n 4 năm □ b□c College (Đ□i H□c) và sau đó vào Tr□□ng Th□n h□c (Theologate) h□c thêm 4 năm n□a đ□ l□y văn b□ng Master of Divinity (Cao h□c th□n h□c) r□i đi giúp x□ (internship) m□t năm là đ□□c th□ phong linh m□c. Nh□ v□y v□i 9 năm này, ch□ng sinh đ□□c hu□n luy□n nhi□u v□ ki□n th□c chuyên môn (h□c v□n) h□n là tu đ□c (spirituality). Vì th□, có th□ nói đ□i s□ng thiêng liêng c□a ch□ng sinh sau 9 năm trên ch□a có gì là sâu s□c, đ□ đ□ đ□□ng đ□u v□i nh□ng «cám d□, thách đ□» c□a xã h□i v□t ch□t, tiêu th□.

Cho nên, nhi□u linh m□c tr□ đã b□ □n g□i sau ít năm làm linh m□c. Lý do ch□ vì đ□i s□ng thiêng liêng thi□u v□ng ch□c, d□ b□ chao đ□o tr□□c nh□ng cám d□ v□ ti□n b□c, phái tính v. v.

□ Vi□t Nam hi□n nay, vì nh□ng bi□n pháp ...., các ti□u ch□ng vi□n cũng đã ng□ng ho□t đ□ng t□ lâu. Ch□ng sinh đ□□c tuy□n th□ng vào Đ□i ch□ng vi□n sau khi qua đ□□c l□□i l□c tuy□n sinh.... Chính vì l□□i l□c này mà nhi□u □ng sinh đáng đ□□c thâu nh□n h□n nh□ng vì không có «lý l□ch t□t» nên đã b□ loi! Th□i gian đào t□o v□a h□c v□n chuyên môn đ□n tu đ□c ch□ đ□□c t□ 6 đ□n 8 năm thì đã đ□ đ□ ra làm m□c v□ ch□a? Đi□u quan tr□ng h□n n□a là li□u các ch□ng sinh có đang đ□□c đào t□o khác v□i khuôn kh□ cũ c□a các b□c cha anh hay v□n chung m□t khôn m□u đó, đ□ r□i sau này ra tr□□ng cũng l□i n□i gót cha anh, «làm cha» đ□ đ□□c h□□ng th□, □u đãi thay vì đ□ ph□c v□ đúng v□i tinh th□n «Ta đ□n đ□ ph□c v□ ch□ không ph□i đ□ đ□□c ph□c v□» c□a Chúa Kitô Linh M□c?

Linh m□c ph□i có chi□u sâu đ□o đ□c, lòng nhi□t thành ph□c v□ và ý th□c sâu s□c v□ □n g□i và s□ v□ (priestly vocation and ministry) c□a mình thì m□i đáp □ng h□u hi□u cho nhu c□u thiêng liêng mà ng□□i giáo dân mong đ□i. Ng□□c l□i, n□u không đ□□c đào luy□n (formation) thích đáng trong chi□u kích □y và ra tr□□ng v□i «hào quang s□n có» c□a ch□c v□ linh m□c thì s□ ch□ng làm ích bao nhiêu cho con chiên b□n đ□o ngày nay. M□t khác, cũng c□n ph□i giáo d□c rõ cho ch□ng sinh bi□t r□ng: danh v□ «cha» mà Giáo H□i cho phép g□i các linh m□c ch□ nói lên s□ v□ và trách nhi□m thiêng liêng mà linh m□c lãnh nh□n qua Thánh ch□c đ□ thi hành đi□u Thánh Công Đ□ng Vaticanô II đã d□y trong Hi□n Ch□ Lumen Gentium: «linh m□c ph□i chăm sóc giáo dân nh□ nh□ng ng□□i cha vì đã sinh ra h□ cách thiêng liêng qua Phép R□a và giáo hu□n» (cf. LG, no. 28). L□i d□y này căn c□ vào giáo lý c□a Thánh Phaolô v□ vai trò: «ng□□i cha thiêng liêng» (spiritual Fatherhood) c□a hàng giáo sĩ (Giám M□c, linh m□c) (cf. 1 Cor 4: 15, 1Tim 1, 2), Nh□ng linh m□c Vi□t Nam không nên vì th□ mà l□ b□ch t□ x□ng «cha» v□i giáo dân, tr□ v□i m□y em thi□u nhi nh□ tu□i, dù đ□□c giáo dân g□i mình là «cha» và x□ng «con». Tôi ph□i nói đi□u này vì th□c t□ đã có m□t s□ linh m□c tr□ ngang nhiên «x□ng cha» ngay c□ v□i nh□ng giáo dân l□n tu□i! có nh□ng linh m□c khi v□ v□i gia đình v□n mu□n cho anh ch□ em ru□t g□i mình là «cha» tr□□c m□t c□ song thân và nghi□m nhiên ch□p nh□n l□i x□ng hô này! Đi□u này đã làm cho nhi□u ng□□i b□t mãn và lên ti□ng đòi thay đ□i cách x□ng hô trên. Dĩ nhiên, đòi h□i này cũng không chính đáng và tôi đã có d□p tr□ l□i tr□□c đây trên Vietcatholic và báo chí □ M□. Đi□u tôi mu□n nói □ đây là linh m□c ph□i ý th□c rõ s□ m□ng ph□c v□ và ch□ng nhân Tin M□ng c□a mình, không nên hãnh di□n v□ danh x□ng «cha» khi ti□p xúc v□i giáo dân và không nên mong đ□i nh□ng thù ti□p □u đãi dành cho mình t□ nh□ng giáo dân v□n còn quen v□i cung cách tôn tr□ng, kính m□n đ□n m□c làm h□ các linh m□c vì nh□ng □u tiên, □u đãi đó.

Sau h□t, m□t đi□u r□t nghiêm tr□ng mà tôi ph□i nói □ đây là s□ ki□n tôi nghe đ□□c t□ bên nhà: mu□n đ□□c ch□u ch□c linh m□c, gia đình tân ch□c ph□i «bi□t đi□u» không nh□ng v□i ... mà còn c□ v□i «giáo quy□n s□ t□i» n□a! Ng□□i ta nói rõ: s□ «bi□t đi□u» này có khi lên đ□n m□y ch□c l□□ng vàng! Đi□u này, n□u đúng nh□ v□y, thì th□t là m□t s□ nh□c cho Giáo H□i, m□t ph□ nh□ vào

ch□c thánh c□a linh m□c. Ch□c h□n các Đ□c Giám M□c đã không bi□t, ho□c bi□t mà dung túng vi□c này, nh□ng nh□ng ai □ trong cu□c, đã và đang âm th□m làm đi□u nh□ nhu□c này thì nên t□ bi□t và hãy chu□n b□ tr□ l□i tr□□c m□t Chúa v□ t□i simonia này. Tôi không th□ t□□ng t□□ng đ□□c m□t đi□u ô nh□c nh□ v□y l□i có th□ x□y ra □ Vi□t Nam liên quan đ□n «th□ t□c» xin truy□n ch□c c□a các tân linh m□c!

Ngoài ra, tôi cũng nghe nói nhi□u v□ nh□ng th□ đo□n «lobby» đ□ ti□n c□ hay giành d□t ch□c GM béo b□ và quy□n uy □ Vi□t Nam hi□n nay. N□u nh□ v□y thì Chúa Thánh Th□n còn hi□n di□n và làm vi□c trong Giáo H□i n□a hay không??? Và Giáo H□i s□ đi v□ đâu v□i nh□ng lu□ng sóng ng□m ma quái này???

III- Linh m□c và ch□ đ□ b□ nhi□m, qui ch□ đ□i s□ng Linh m□c và qu□n tr□ các giáo x□:

Có th□ nói: Giáo H□i Vi□t Nam cho đ□n nay là Giáo H□i ch□m ti□n duy nh□t v□ vi□c chăm lo cho đ□i s□ng c□a linh m□c và v□ qui ch□ qu□n tr□ giáo x□. Trên th□ gi□i, đ□c bi□t là □ các n□□c Âu, M□, ÚC, Canada thì các linh m□c đ□u đ□□c h□□ng l□□ng b□ng và ngày ngh□ hàng năm h□n kém gi□ng nhau t□ n□□c này qua n□□c kia và t□ giáo ph□n này sang giáo ph□n khác. Thí d□ □ Đ□c thì chánh ph□ tr□ l□□ng cho giám muc, linh m□c nh□ m□i công ch□c ph□c v□ chánh quy□n. □ M□ thì l□□ng này do các giáo x□ (parish) tr□ theo m□c qui đ□nh c□a Tòa Giám M□c đ□a ph□□ng. M□c này thay đ□i □ m□i giáo ph□n. Làm vi□c trong giáo x□, linh m□c đ□□c l□□ng t□i thi□u, đ□□c cung c□p ăn, □, b□o hi□m s□c kh□e, b□o hi□m xe và ph□ c□p xăng d□u, b□o trì xe. T□t c□ m□i linh m□c đ□u đ□□c m□t ngày ngh□ (dayoff) trong tu□n (riêng Cha x□ = pastor có th□ ngh□ thêm m□t ngày n□a n□u c□n). Hàng năm, các linh m□c đ□□c m□t tháng ngh□ hè (vacation). Không linh m□c phó x□ nào □ quá 5 năm trong m□t giáo x□, và ít khi linh m□c chánh x□ □ quá 2 nhi□m k□ 6 năm khi còn d□□i 60 tu□i. Linh m□c ch□ là ng□□i qu□n lý (steward) m□i tài s□n c□a giáo x□ bên c□nh trách nhi□m m□c v□ (pastoral duties) c□a mình.. Khi thuyên chuy□n đi x□ khác thì m□i tài s□n c□a giáo x□ thu□c v□ giáo x□. Giáo x□ gi□u hay nghèo không □nh h□□ng gì đ□n quy□n l□i và b□n ph□n c□a linh m□c chánh hay phó x□.

□ Vi□t Nam cho đ□n nay thì trái l□i. Linh m□c không có l□□ng b□ng rõ ràng nh□ □ ngo□i qu□c. Ngày ngh□ chính th□c d□□ng nh□ cũng không có. Linh m□c qu□n lý m□i tài s□n c□a giáo x□ và chi tiêu theo ý mu□n c□a mình. X□ gi□u thì cha x□ có nhi□u ti□n. X□ nghèo thì cha ph□i lo mà ki□m s□ng, lo tìm ph□□ng ti□n xây c□t, trùng tu. Tình tr□ng này đ□a đ□n h□u qu□ là các linh m□c, ph□n đông, ch□ mu□n v□ nh□ng x□ béo b□ và ng□i hay t□ ch□i v□ nh□ng x□ nghèo, không có ngu□n l□i gì. B□t công to l□n không tránh đ□□c trong hàng ngũ linh m□c vì có ng□□i □ mãi nh□ng n□i nghèo hèn, xa xôi trong khi có ng□□i ch□ □ thành ph□ và đ□i t□ x□ gi□u này sang x□ gi□u khác có ti□n mua xe h□i, mua máy móc và m□i ti□n nghi hi□n đ□i trong nhà (có linh m□c □ Saigòn đã t□ ch□i ý l□ 5 đôla □ ngo□i qu□c g□i v□, trong khi □ h□u h□t các Giáo Ph□n bên M□,

b□ng l□ ch□ có 5 đôla!)

Tình tr□ng trên c□n đ□□c thay đ□i g□p v□i nh□ng qui ch□ rõ ràng v□ quy□n l□i t□i thi□u v□t ch□t c□a linh m□c bên c□nh trách nhi□m n□ng n□ chính y□u v□ s□ v□ và m□c v□ đ□ tránh nh□ng b□t công hi□n nay trong vi□c ph□c v□ c□a linh m□c trên toàn qu□c.

Hoàn c□nh Giáo H□i Vi□t Nam hi□n nay r□t khó cho vi□c thuyên chuy□n linh m□c t□ x□ này sang x□ khác. Nh□ng đ□i v□i nh□ng linh m□c đang đ□□c phép coi x□ thì c□n ph□i có qui ch□ v□ b□n ph□n và quy□n l□i cho công b□ng, h□p lý. C□n thay đ□i ngay tình tr□ng: x□ gi□u thì cha x□ gi□u, x□ nghèo thì cha x□ ph□i v□t v□ ăn xin n□i này n□i kia. Khi có th□ đ□□c, cũng c□n thuyên chuy□n các cha đã □ quá lâu trong m□t giáo x□ đ□ «c□t thánh giá» đi cho giáo dân n□u ch□ng may cha x□ là «cây th□p giá quá n□ng» đ□i v□i h□.

Sau k□t, r□t c□n b□i d□□ng chuyên môn cho các cha đã ra tr□□ng lâu năm và không có c□ h□i h□c h□i đ□ c□p nh□t hóa nh□ng ki□n th□c th□n h□c, kinh thánh và m□c v□ c□a mình.

Đó là nh□ng băn khoăn, và cũng là nh□ng đóng góp nh□ bé c□a tôi cho Giáo H□i M□.

□□c mong đ□□c đón nh□n v□i lòng khoan dung đ□ l□□ng và tha th□ n□u có đi□u gì làm ph□t ý ai, m□t đi□u tôi không mu□n khi vi□t lên m□i quan tâm này.

LM. Phanxicô Xaviê Ngô Tôn Hu□n
Chánh x□

St. Gregory The Great Church
10500 Nold Dr.
Houston, TX 77016
(713) 631-3681
emai: huantngo@aol.com